

dende geografiske område aktuelt herskende lejeniveau eller en fordeling af ejendomsudgifter mellem apotekslokaler og privatbolig. Dels kan sundhedsstyrelsen efter apotekerlovens § 51, stk. 2, jfr. cirkulære nr. 95/1969, hvor den »finder det uberettiget, at en udgiftspost i væsentlig grad afviger fra det normale«, bestemme, »at der ved beregning af afgift, tilskud og refusion skal bortses fra afvigelsen«. Denne i sin ordlyd snævre undtagelsesbestemmelse fra det almindelige princip i apotekerlovens § 37 rummer sundhedsstyrelsens eneste hjemmel for at nægte godkendelse af optagelse på apoteksregnskabet af ejendomsudgifter, som den enkelte apoteker faktisk har afholdt vedrørende apotekslokalerne.

Disse spørgsmål – være sig fastlæggelsen af det faktiske, lokale lejeniveau, være sig afgrænsningen mellem apotekslokaler og privatbolig eller afgørelsen af, om en udgift uberettiget og i væsentlig grad afviger fra det normale – er alle efter apotekerlovens principper retsspørgsmål og ikke spørgsmål, hvis afgørelse er henlagt til forvaltningens frie skøn. Den enkelte apoteker har krav på en afgørelse ved en uvildig instans af disse retsspørgsmål. Principielt hører afgørelsen utvivlsomt under de almindelige domstole, men praktiske grunde kunne tale for at henlægge disse sager, som i deres indhold vedrører spørgsmål om huslejeafsættelse, til boligretterne, jfr. nedenfor.

Sundhedsstyrelsen har i drøftelsen af disse problemer henvist til, at sundhedsstyrelsens afgørelser efter almindelige regler om administrativ rekurs vil kunne indbringes for indenrigsministeriet.

Foreningen kan ikke dele den opfattelse, at adgangen til at indbringe sundhedsstyrelsens afgørelser i sager om optagelse af husleje og ejendomsudgifter på apoteksregnskabet for indenrigsministeriet skulle indebære en for den enkelte apoteker betryggende efterprøvelse af sundhedsstyrelsens afgørelse. Medens den almindelige administrative rekurs til indenrigsministeriet vil være en naturlig klagevej i spørgsmål om påståede procedurefejl og lignende i sagsbehandlingen hos sundhedsstyrelsen, forekommer det hverken hensigtsmæssigt eller for den enkelte apoteker betryggende, om en grundlæggende uenighed mellem apotekerne og sundhedsstyrelsen om det konkrete lejeværdiniveau for hans ejen-

dom alene skal kunne indbringes for indenrigsministeriet. Dette følger allerede af den omstændighed, at indenrigsministeriet ikke kan besidde den særlige sagkundskab og det særlige lokalkendskab, som fordres til en korrekt lejeværdiansættelse for det enkelte apotek. Indenrigsministeriet må derfor formodes – som alle andre myndigheder i centraladministrationen – at ville støtte sig udelukkende til den i reglen på forhånd af sundhedsstyrelsen hos statsskattedirektoratet indhentede udtalelse om de konkrete apotekslokalers lejeværdi. Derfor vil en rekurs formentlig oftest føre til stadfæstelse af sundhedsstyrelsens afgørelse.

Det er i sådanne sager reelt statsskattedirektoratets vurdering, den utilfredse apoteker ønsker at anfægte, og han bør – i lighed med andre private borgere eller erhvervsdrivende i f.eks. ekspropriations-, skatte- eller socialsager – have adgang til at få administrationens værdiskøn prøvet af domstolene eller af en (anden) uafhængig ankeinstans.

Det er Danmarks Apotekerforenings opfattelse, at gennemførelsen af et sandt og for alle parter betryggende og acceptabelt markedslejeprincip for fastsættelsen af den på apoteksregnskabet optagelsesberettigede huslejudgift må nødvendiggøre en rimeligt effektiv adgang for parterne, sundhedsstyrelsen og den enkelte apoteker, til at få bilagt tvister om lejeniveau m.v. for et sagkyndigt, objektivt og neutralt forum.

Dette forum bør efter foreningens opfattelse være de lokale boligretter, jfr. lejelovens kap. XVIII (§§ 107–113). Boligretterne har utvivlsomt den største uvildige ekspertise til på lokalt plan at bedømme lejeværdien af hus eller husrum. Boligretterne forener domstolens grundlovssikrede uafhængighed med en gennem erfaring fra praksis erhvervet betydelig og værdifuld viden om lejeværdi af også erhvervslokaler i de enkelte lokalsamfund. Det er da også boligretterne, som endeligt, hvor der ikke måtte være enighed mellem en apoteker og hans udlejer f.eks. om en krævet lejeforhøjelse, fastsætter huslejen for den halvdel af landets apoteker, som drives fra lejede lokaler.

Da en uenighed mellem en apoteker og sundhedsstyrelsen om størrelsen af den huslejestigning, der kan optages på apoteksregnskabet, ikke er en tvist mellem lejer og udlejer, vil en henlæggelse af kompetencen i dis-